
EU zaostává podle odborníka OECD ve vzdělání a kvalitaci

EU zaostává podle odborníka OECD ve vzdělání a kvalitaci

Brusel 13. března (zpravodaj ČTK) - Evropa prohrává v souboji se světem o vzdělání, které je přitom rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti a pokroku. Bude-li tento trend pokračovat, ujede "starému kontinentu" nenávratně vlak v nových oblastech špičkových technologií a metod, a to nejen ve prospěch Spojených států, ale také Číny, Japonska, Indie, ba Koreje. Alarmující zprávu Andrease Schleichera, šéfa odboru vzdělání v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), zveřejnila dnes v Bruselu nevládní organizace Lisbon Council, která se zasazuje o realizaci závěrů lisabonského summitu EU z roku 2000.

"Doba, kdy Evropa konkurovala hlavně zemím, jež nabízely málo kvalifikovanou práci a nízké mzdy, už dávno minula. Země jako Čína či Indie začínají dnes dodávat vysoce kvalifikované síly - lacině a stále rychleji. Tento vývoj hluboce ovlivňuje pravidla hry," píše Schleicher a upozorňuje, že Evropa nemůže tyto nové jevy nijak vyloučit ani ovlivnit, musí jim čelit. "Výzva je jasná, ale jasná je i odpověď. Země, které podstatně investují do vzdělání, na tom ekonomicky i sociálně vydělávají. Za každé euro vynaložené do dosahování vysokých kvalifikací dostávají daňoví poplatníci zpět násobky ve formě hospodářského růstu."

Autor poukazuje na značné rozdíly mezi evropskými zeměmi; za naprosto špičkový příklad označuje finský vzdělávací systém, naopak systémy největších evropských ekonomik, německé a francouzské, haní jako neefektivní a elitářské. Chválí i další severské země a poukazuje na pokrok těch, které kdysi zaostávaly, zejména Španělska a Irska.

Podle tabulky odrážející čísla z roku 2003 byla ze všech zemí OECD Česká republika na třetím místě od konce v počtu lidí s dokončeným vysokoškolským vzděláním, které mělo asi 11 procent lidí. Hůře na tom byly jen Rakousko a Lucembursko, Turecko přibližně stejně. Žebříček vede Norsko (38 procent) následované Spojenými státy a Jižní Koreou - tedy zemí, která byla v 60. letech zcela vzadu.

Autor je zvláště přísný na pokračující evropskou vzdělávací tradici. Pozastavuje se nad tím, že výzkum školských systémů je na hony vzdálen potřebám reálného života. "Evropa nadále koncipuje školství jako rukodělnou výrobu, kde lidé pracují odtrženi od reality a budují svou praxi na jakési lidové moudrosti. V evropském školství nadále převládá centralizované nařizování, co učitelé mají dělat; to nezmění jejich metody směrem k aktivnímu hledání kvality."

Na tomto pochmurném pozadí Schleicher doporučuje, aby se přestavěl systém vzdělávacích institucí, které musí být rozmanité, životaschopné a vysoce kvalitní. Zejména doporučuje, aby byly řízeny podle stejné manažerské metodiky jako prosperující podniky a aby odrážely širší společenské zájmy než jen ty, které spojují akademickou obec. Zejména naléhá na investice do vysokoškolského vzdělání, které musí být přístupné co nejširšímu počtu mladých lidí, musí být kvalitnější a méně elitářské. Jeho financování musí být mixem veřejných a soukromých fondů, zahrnujícím poplatky samotných studentů, kteří si tak musí předplatit budoucí výhody, jež získají jako kvalifikovaní pracovníci.

Karel Barták pek lcm